

HOTĂRÂREA CURȚII (Camera a șasea)
6 decembrie 1990*

Max Witzemann
împotriva
Hauptzollamt München-Mitte

(cerere de pronunțare a unei hotărâri preliminare, formulată de Finanzgericht München)

„Drepturi vamale – Taxa pe cifra de afaceri la import – Falsificare de bani”

Cauza C-343/89

În cauza C-343/89,

având ca obiect o cerere adresată Curții, în temeiul articolului 177 din Tratatul CEE, de către Finanzgericht München (Republica Federală Germania) pentru pronunțarea, în litigiul pendinte în fața acestei instanțe, între

Max Witzemann

și

Hauptzollamt München-Mitte,

a unei hotărâri preliminare privind interpretarea articolelor 3, 9 și 12 - 29 din Tratatul CEE precum și a articolului 2 din A șasea Directivă 77/388/CEE a Consiliului, din 17 mai 1977 privind armonizarea legislațiilor statelor membre referitoare la impozitele pe cifra de afaceri – Sistemul comun privind taxa pe valoarea adăugată: baza unitară de evaluare (JO L 145, p. 1),

CURTEA (Camera a șasea),

compusă din domnii G. F. Mancini, președinte de cameră, T. F. O' Higgins, M. Díez de Velasco, C. N. Kakouris, P. J. G. Kapteyn, judecători,

avocat general: domnul F. G. Jacobs
grefier: domnul J. A. Pompe, grefier adjunct

După examinarea observațiilor scrise prezentate, pentru Comisia Comunităților Europene, de domnul Jörn Sack, consilier juridic, în calitate de agent,

având în vedere raportul de ședință și în urma procedurii orale din 2 octombrie 1990,

după ascultarea concluziilor avocatului general, în ședința din 25 octombrie 1990,

pronunță prezenta

Hotărâre

* Limba de procedură: germana.

1 Prin ordonanța din 21 iunie 1989, primită la Curte la 6 noiembrie 1989, Finanzgericht München a adresat, în temeiul articolului 177 din Tratatul CEE, o întrebare preliminară privind interpretarea articolelor 3, 9 și 12 – 29 din acest tratat, precum și a articolului 2 din A șasea Directivă 77/388/CEE a Consiliului din 17 mai 1977 privind armonizarea legislației statelor membre referitoare la impozitele pe cifra de afaceri – Sistemul comun privind taxa pe valoarea adăugată: baza unitară de evaluare (JO L 145, p. 1, denumită în continuare „A șasea Directivă”).

2 Această întrebare a fost adresată în cadrul unui litigiu între domnul Max Witzemann și Hauptzollamt München-Mitte (în continuare „Hauptzollamt”) cu privire la plata, pe de o parte, a drepturilor vamale și, pe de altă parte, a taxei pe valoarea adăugată (denumită în continuare „TVA”) la introducerea pe teritoriul Republicii Federale Germania de bancnote false.

3 Prin hotărârea Landgericht München I din 16 februarie 1982, domnul Witzemann a fost condamnat la pedeapsa cu închisoarea pentru falsificare de bani, infracțiune pedepsită prin articolul 146 și următoarele din Codul penal german. Această hotărâre, care are autoritate de lucru judecat, a stabilit că, în 1981, domnul Witzemann a introdus pe teritoriul Republicii Federale Germania un lot de bancnote false de dolari SUA, pe care l-a preluat din Italia.

4 Bazându-se pe această constatare, Hauptzollamt a solicitat domnului Witzemann plata drepturilor vamale și a TVA la import pentru bancnotele falsificate. Impunerea drepturilor vamale se pare că este întemeiată pe faptul că originea comunitară a mărfii nu a fost dovedită.

5 Domnul Witzemann a atacat această decizie în fața Finanzgericht München, susținând că perceperea drepturilor vamale și a TVA la import contravine articolelor 9 și 12 – 29 din tratat.

6 În aceste condiții, Finanzgericht a suspendat judecata și a adresat Curții următoarea întrebare preliminară:

„Dispozițiile Tratatului CEE [articolul 3 litera (b), articolul 9 alineatul (1), articolele 12 – 29] și cele din A șasea Directivă a Consiliului 77/388/CEE din 17 mai 1977 privind armonizarea legislațiilor statelor membre referitoare la impozitele pe cifra de afaceri – Sistemul comun privind taxa pe valoarea adăugată: bază unitară de evaluare [articolul 2, alineatul (2)], trebuie interpretate în sensul că un stat membru nu este autorizat să perceapă drepturi vamale și nici taxa pe cifra de afaceri la importul pe mărfuri importate ilegal a căror producție și comercializare sunt interzise în toate statele membre – precum în cazul falsificării de bani?”

7 Pentru o prezentare mai detaliată a cadrului juridic și a faptelor premergătoare litigiului în acțiunea principală, precum și a derulării procedurii și a observațiilor prezentate Curții, se face trimitere la raportul de ședință. Aceste elemente din dosar sunt reluate în cele ce urmează numai în măsura în care sunt necesare pentru raționamentul Curții.

8 Este necesar să se evidențieze că întrebarea adresată de instanța națională este constituită din două elemente care vizează impunerea de drepturi vamale și perceperea de TVA la import pentru bancnote falsificate.

Cu privire la drepturile vamale

9 Dat fiind ca dosarul din acțiunea principală nu evidențiază clar motivul pentru care Hauptzollamt a solicitat plata drepturilor vamale pentru un lot de bancnote false provenind dintr-un alt stat membru, este necesar să se observe, cu titlu introductiv, că drepturile vamale

la import nu pot fi percepute decât pentru mărfuri importate dintr-un stat terț pe teritoriul vamal al Comunității și nu pentru mărfuri provenind din alte state membre (articolele 9 și 12 – 15 din tratat).

10 Prin urmare, este necesar să se înțeleagă primul element al întrebării ca vizând, în esență, să se stabilească dacă importul de bancnote falsificate pe teritoriul vamal al Comunității poate genera o datorie vamală.

11 În această privință, este necesar să se amintească faptul că, în hotărârile din 26 octombrie 1982, Wolf (221/81, Rec. p. 3681), și Einberger I (240/81, Rec. p. 3699), Curtea a hotărât că nicio datorie vamală nu se generează la importul de substanțe stupefiante care nu fac parte din circuitul economic strict supravegheat de autoritățile competente în vederea utilizării în scopuri medicale sau științifice.

12 Curtea a ajuns la această soluție observând că importul și comercializarea de substanțe stupefiante, în afara acestui circuit economic strict supravegheat sunt interzise în toate statele membre, conform angajamentelor internaționale pe care acestea și le-au asumat în această privință. Aceasta a concluzionat că o datorie vamală nu poate fi generată la importul de substanțe stupefiante care nu pot fi comercializate și integrate în economia comunitară.

13 Curtea a evidențiat, de asemenea, că introducerea tarifului vamal, prevăzută la articolul 3 litera (b) din tratat, se situează în perspectiva obiectivelor pe care articolul 2 le atribuie Comunității și a orientărilor pe care articolul 29 le stabilește pentru gestionarea uniunii vamale. Importurile de produse stupefiante în Comunitate, care nu pot determina decât măsuri represive, nu fac parte din aceste obiective și orientări.

14 Această abordare se impune cu atât mai mult în cazul falsificării de bani. De fapt, pe de o parte, aceasta face, de asemenea, obiectul unei convenții internaționale, și anume Convenția pentru suprimarea falsificării de bani (Culegerea de tratate a Ligii Națiunilor, vol. 112, p. 371), la care toate statele membre, cu excepția Marelui Ducat al Luxemburgului sunt, în prezent, parte și care, la articolul 3 obligă părțile contractante să pedepsească în calitate de infracțiuni de drept comun, în special, faptele frauduloase de fabricare sau de alterare de bancnote și monede, punerea în circulație a bancnotelor și a monedelor false, precum și introducerea în țară, primirea sau procurarea de bancnote și monede false, având cunoștința de faptul că acestea sunt false, în scopul de a le pune în circulație. Pe de altă parte, fabricarea, deținerea, importul și comercializarea de bancnote și monede false, indiferent dacă este vorba de o monedă națională sau străină, sunt interzise în toate statele membre.

15 Prin urmare, monedele și bancnotele falsificate intră, în toate statele membre, sub incidența unei interdicții de import sau de punere în circulație absolută, în timp ce comercializarea și utilizarea substanțelor stupefiante în scopuri medicale și științifice sunt autorizate.

16 Prin urmare, este necesar să se răspundă primului element al întrebării adresate că dreptul comunitar trebuie să fie interpretat în sensul că importul pe teritoriul vamal al Comunității de monede și bancnote falsificate nu poate genera o datorie vamală.

Cu privire la TVA la import

17 Prin al doilea element al întrebării sale, instanța națională dorește, în esență, să afle dacă articolul 2 din A șasea Directivă trebuie să fie interpretat în sensul că TVA poate fi percepută la importul de monede și bancnote false pe teritoriul Comunității.

18 În această privință, Curtea a constatat deja, în Hotărârea sa din 28 februarie 1984, Einberger II (294/82, Rec. p. 1177), că TVA la import și drepturile vamale prezintă trăsături esențiale comparabile datorită faptului că acestea sunt generate de importul în Comunitate și de introducerea consecutivă în circuitul economic al statelor membre și că acestea reprezintă, fiecare, un element din prețul de vânzare calculat în mod similar de operatorii economici succesivi. Acest paralelism este confirmat de faptul că articolul 10 alineatul (3) din A șasea Directivă autorizează statele membre să lege faptul generator și exigibilitatea TVA la import de cele ale drepturilor vamale.

19 Întrucât este vorba de importuri ilegale de substanțe stupefiante în Comunitate care nu pot genera decât măsuri represive, Curtea a concluzionat, așadar, că astfel de operațiuni nu intră în niciun caz sub incidența dispozițiilor celei de-A șasea Directive referitoare la definirea bazei de calcul și, în consecință, la apariția unei datorii fiscale în materie de TVA.

20 Din motivele expuse mai sus cu privire la drepturile vamale, considerațiile dezvoltate de Curte în materie de import ilegal de substanțe stupefiante se aplică cu atât mai mult în cazul importurilor de monede și bancnote false.

21 Prin urmare, este necesar să se răspundă la al doilea element al întrebării adresate de Finanzgericht München că articolul 2 din A șasea Directivă 77/388/CEE a Consiliului din 17 mai 1977 privind armonizarea legislațiilor statelor membre referitoare la impozitele pe cifra de afaceri – Sistemul comun privind taxa pe valoarea adăugată: baza unitară de evaluare, trebuie interpretat în sensul că TVA la import nu poate fi percepută în cazul importului de bancnote și monede falsificate pe teritoriul Comunității.

22 Această constatare, ca și cea referitoare la drepturile vamale, nu aduce atingere competenței statelor membre de a urmări încălcările legislației lor în materie de falsificare de bani prin sancțiuni corespunzătoare, cu toate consecințele pe care acestea le implică, chiar în domeniul pecuniar.

Cu privire la cheltuielile de judecată

23 Cheltuielile efectuate de Comisia Comunităților Europene, care a prezentat observații Curții, nu pot face obiectul unei rambursări. Întrucât procedura are, în raport cu părțile în acțiunea principală, un caracter incidental față de procedura din fața instanței naționale, este de competența acestei instanțe să se pronunțe cu privire la cheltuielile de judecată.

Pentru aceste motive,

CURTEA (Camera a șasea),

pronunțându-se cu privire la întrebarea care i-a fost adresată de către Finanzgericht München prin Ordonanța din 21 iunie 1989, hotărăște:

(1) Dreptul comunitar trebuie să fie interpretat în sensul că importul pe teritoriul vamal al Comunității de monede și bancnote falsificate nu poate genera o datorie vamală.

(2) Articolul 2 din A șasea Directivă 77/388/CEE a Consiliului din 17 mai 1977 privind armonizarea legislațiilor statelor membre referitoare la impozitele pe cifra de afaceri - Sistemul comun privind taxa pe valoarea adăugată: baza unitară de evaluare, trebuie interpretat în sensul că TVA la import nu poate fi percepută în cazul importului de bancnote și monede falsificate pe teritoriul Comunității.

Díez de Velasco Mancini O'Higgins
Kakouris Kapteyn

Pronunțată în ședință publică la Luxemburg, 6 decembrie 1990.

Grefier
J.-G. Giraud

Președintele Camerei a șasea
G. F. Mancini